

Met nieuwe voorzitter waait frisse wind door Hasseltse rechtbank van eerste aanleg

Hasselt - Sinds 1 februari 2007 zwaait in de rechtbank van eerste aanleg van Hasselt een nieuwe voorzitter de plak. De 51-jarige Tony Heeren uit Sint-Truiden volgt er zijn stadsgenoot Jean-Pierre Palms op, die na een voorzitterschap van 25 jaar tot het emeritaat werd toegelaten. Op 7 februari legde hij in het hof van beroep te Antwerpen de eed af als voorzitter, waarna hij onmiddellijk aan de slag ging voor een termijn van 7 jaar. Het ideale moment voor een gesprek.

DOOR TINA KUYPERS

De nieuwbakken voorzitter van de Hasseltse rechtbank van eerste aanleg is afkomstig uit de magistratuur. Voor hij zijn mandaat van voorzitter aanving, was hij twaalf jaar actief als onderzoeksrechter en voordien een drietal jaren als rechter in diezelfde rechtbank van eerste aanleg. Zijn carrière begon hij echter als advocaat, alwaar de vorige voorzitter, Jean-Pierre Palms, hem opmerkte en stimuleerde om zich kandidaat te stellen voor een functie als rechter. Die raad volgde Heeren op en in 1992 begon hij in de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt. Toch was hij niet echt gelukkig in die baan. "Het viel mij vooral tegen wat activiteit betreft", zegt hij. "Een advocaat heeft een hele variatie aan activiteiten en dat miste ik wel als rechter, waar ik vaak lang moest stilzitten." Dat had blijkbaar ook Palms begrepen, die hem een drietal jaar later motiveerde om te solliciteren voor het vrijgekomen mandaat van onderzoeksrechter: een functie die hij uiteindelijk twaalf jaar zou uitoefenen.

"Het gevoel mensen terug op de sporen te krijgen, is het waardevolle van de job."

Als onderzoeksrechter leidde Tony Heeren tal van gerechtelijke onderzoeken, waaronder een aantal sterk gemediatiseerde fraudedossiers, zoals de zaak rond superclub en de KS en onlangs

nog het gesjoemel met marinegelden. Onderzoeksrechter zijn is een job met veel meer animo dan een baan als rechter. Het is immers de taak van de onderzoeksrechter om, in samenwerking met de rechercheurs bij de politie, zowel bewijzen tegen (à charge) als voor (à décharge) de verdachte te verzamelen. Om die bewijzen te verzamelen staan de onderzoeksrechter tal van middelen ter beschikking, zoals onder andere de aanhouding van een verdachte, huiszoekingen, een deskundigenonderzoek, opsporing van telecommunicatie en DNA-onderzoek. Het is dan ook niet verwonderlijk dat voorzitter Heeren zijn periode als onderzoeksrechter omschrijft als een van de meest boeiende en meest leerrijke perioden van zijn leven. Tony Heeren: "Als onderzoeksrechter wordt je rechtstreeks en onmiddellijk geconfronteerd met de dader en de personen die achter hem staan. Die confrontaties zijn zeer leerrijk, omdat zij tonen dat het gamma aan mogelijke daders heel gevarieerd is. Het verspreidt zich van mensen die zich in de marginaliteit bevinden tot de hogere klasse. Bovendien is het ook zeer leerrijk om vast te stellen hoe sommige mensen tot bepaalde misdrijven komen. Van een jonge gast die zijn hele leven lang van de ene instelling naar de andere is getrokken, kan men niet verwachten dat hij dezelfde levensloop kent als hij meerderjarig is, dan het kind dat altijd in een rustige biotoop is opgegroeid." Het spreekt dan ook voor zich dat de voorzitter zijn oude functie gaat missen. "Ik ga een stuk van die activiteit missen en zeker ook het feit van het proberen mensen terug op de sporen te krijgen." Dat laatste beschouwt hij overigens ook als het hoogtepunt van zijn periode als onderzoeksrechter. "Het gevoel mensen terug op de sporen te krijgen, is het waardevolle van de job. Indien wij er alleen maar voor zouden dienen om

mensen naar de gevangenis te sturen, dan wordt het eigenlijk een triestige job.”

“Het is gelukkig niet constant, uren zitten luisteren.”

Als voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van Hasselt staat Tony Heeren aan het hoofd van een korps van 22 magistraten, met onder andere drie onderzoeksrechters, twee jeugdrechters en een beslagrechter. In zijn nieuwe hoedanigheid moet voorzitter Heeren vooral instaan voor een goede organisatie van de rechtbank: “Dat betekent concreet dat ik moet toezien op de werkverdeling onder de magistraten en de tucht in de rechtbank, maar ook dat ik bepaalde personen moet voorstellen voor vrijgekomen mandaten in de rechtbank. Maar inhoudelijk heeft een voorzitter geen enkele inbreng in de uitspraken die de rechters van zijn rechtbank doen. Hier moet de voorzitter de onafhankelijkheid van de rechter volkomen respecteren.” Hoewel de voorzitter aanvankelijk vreesde dat zijn nieuwe functie er andermaal een was van lang stilzitten en eenzame uren, heeft hij dat beeld al snel moeten bijstellen. “Het organiseren van de rechtbank brengt toch wel enige activiteit met zich mee. Het is dus niet constant, uren zitten luisteren”, klinkt het enigszins opgelucht.

Een doorzichtiger beleid

Niettegenstaande het feit dat Tony Heeren nog maar sinds een maand voorzitter van de Hasseltse rechtbank van eerste aanleg is, heeft hij toch al een duidelijk beeld van de accenten die zijn bestuur zullen kenmerken. “Er zijn een tweetal accenten die ik zeker zou willen leggen”, zo begint hij. “Een daarvan heeft betrekking op de sfeer en samenwerking tussen alle diensten van justitie, zoals het korps van magistraten, de griffie, de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank. Mijn betrachting is om alle instanties meer te doen samenwerken en in het belang van de burger een aantal elementen op elkaar af te

stemmen. Daarnaast wil ik ook de educatieve functie van de rechtbank verder ontwikkelen. Een rechtbank moet meer zijn dan een organisatie die zich alleen met recht spreken bezig houdt. Mensen hebben het beeld dat wij hier uitsluitend recht

“Ik wil de organisatie van de rechtbank meer participatief opstellen, om meer inspraak te creëren.”

spreken,
wat
natuurlijk
onze

hoofdtak is, maar ik denk dat wij daarnaast ook in staat moeten zijn om mensen te informeren over de werking en de doelstelling van het gerecht binnen een democratie. Vermits mijn mandaat maar 7 jaar geldt, wil ik beide punten zo snel mogelijk laten aanvangen.” Ook op organisatorisch vlak heeft de nieuwe voorzitter een duidelijke doelstelling voor ogen. Tony Heeren: “Juist omdat mijn mandaat in de tijd beperkt is, moet ik er rekening mee houden dat er ook na die 7 jaar nog een zekere continuïteit moet zijn. Vandaar dat ik de organisatie van de rechtbank meer participatief wil opstellen. Ik wil ook binnenskamers graag met een bestuurscollege werken, om op die manier meer inspraak te creëren en binnen de rechtbank een doorzichtiger beleid te voeren.”

Een menselijker gelaat voor justitie

Alhoewel de nieuwe voorzitter vindt dat de Hasseltse rechtbank van eerste aanleg goed functioneert, wil hij toch de sterke gezagsverhoudingen die binnen het gerecht heersen, aanpakken. Voorzitter Heeren: “Ik denk dat die gezagsverhoudingen typisch zijn voor het fenomeen dat justitie is, maar ze zorgen ervoor dat er niet steeds een ontspannen cultuur heerst. Mijn bedoeling is vooral om de samenwerking binnen justitie wat minder afstandelijk te maken. Die afstandelijke en op gezag gebaseerde verhoudingen zijn immers vaak hinderlijk voor een vlotte omgang. Ze staan niet alleen de creativiteit van de rechters in de weg, maar ze verstarren ook het beeld van de burger naar het gerecht toe.” En laat het nu net dat laatste zijn, wat de

Maandag, 5 maart 2007
Tina Kuypers

hoofdbekommernis is van de nieuwe menselijker gelaat geven.
voorzitter: het gerecht en justitie een

BIOGRAFIE:

NAAM: Tony Heeren -° 1956

Loopbaan:

- licentiaat rechten (Katholieke Universiteit Leuven – 1980)
- advocaat (1980-1992)
- rechter in de rechtbank van eerste aanleg (1992-1995)
- onderzoeksrechter (1995-2007)
- voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg (sinds 1 februari 2007)